

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: ΙΣΤΟΡΙΑ
Ημερομηνία: 24 Ιουνίου 20
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

ΘΕΜΑ Α1

α.Πεδινοί: Μέσα στην εθνοσυνέλευση του 1862-4 συγκροτήθηκαν οι πυρήνες των δύο μεγάλων παρατάξεων, των πεδινών και των ορεινών, όπως ονομάστηκαν. Οι πεδινοί είχαν ως ηγέτη τον Δημήτριο Βούλγαρη, ο οποίος υπονόμει τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με παρεμβάσεις στο στρατό επιχείρησε τη δημιουργία σώματος «πραιτωριανών» για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία. Εμπόδιο στις επιδιώξεις του στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί. Ο Βούλγαρης έβρισκε οπαδούς ανάμεσα σ' εκείνους που είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό ή στο δημόσιο, και φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης συνθηκών κοινοβουλευτικής νομιμότητας, σε άνεργους πτυχιούχους και στους μικροκαλλιεργητές

β.Ομάδα Ιαπόνων: Το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο έως το 1909 (κίνημα στου Στρατιωτικού Συνδέσμου στο Γουδί) ήταν η εμφάνιση της κοινοβουλευτικής ομάδας των Ιαπόνων, πολιτικού μορφώματος υπό τον Δημήτριο Γούναρη, που ιδρύθηκε το 1906. Επίκεντρο της κριτικής του ήταν η αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.

γ.Λαϊκό Κόμμα (1910): Η «Κοινωνιολογική Εταιρεία» θεωρούσε ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι της έπρεπε να οργανωθούν οι εργάτες σε επαγγελματικές ενώσεις και να ιδρύσουν κόμμα. Πράγματι, στα μέσα του 1910 οι Κοινωνιολόγοι ίδρυσαν το Λαϊκό Κόμμα, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου. Βασικές προγραμματικές δηλώσεις του ήταν η αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος και η επιβολή αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης. Στις δεύτερες εκλογές του 1910 εξελέγησαν 7 υποψήφιοι του κόμματος, οι οποίοι παρείχαν κριτική υποστήριξη στους Φιλελευθέρους.

ΘΕΜΑ Α2

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

Σχολικό βιβλίο σελίδα 26-27: Το πιστωτικό σύστημα της χώρας βρισκόταν πραγματικά, κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας, σε πρωτόγονη κατάσταση. Ήταν συνδεδεμένο με το εμπόριο των αγροτικών προϊόντων και ιδιαίτερα με τις εξαγωγές της σταφίδας. Οι έμποροι λειτουργούσαν και ως πιστωτές, με τοκογλυφικές διαθέσεις και όρους.

Ο δανεισμός κατευθυνόταν, ως επί το πλείστον, προς τους παραγωγούς και δημιουργούσε προϋποθέσεις εκμετάλλευσης, καθώς ουσιαστικά επρόκειτο για έναν τρόπο προαγοράς της επικείμενης παραγωγής, με δυσμενείς για τον παραγωγό όρους. Την ίδια στιγμή άλλοι κλάδοι της παραγωγής στερούνταν των απαραίτητων για την ανάπτυξή τους πιστώσεων, και έτσι περιοριζόνταν οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες. Η κατάσταση αυτή ήταν αντίθετη με τις προθέσεις και τις πολιτικές του κράτους και αποθάρρυνε τα ελληνικά κεφάλαια του εξωτερικού.

Οι προσπάθειες για την άρση όλων αυτών των εμποδίων υπήρξαν έντονες και προέρχονταν από πολλές πλευρές. Δεν απέβλεπαν τόσο στην εξάλειψη της τοκογλυφίας, όσο στην παράλληλη δημιουργία ενός πιο σύγχρονου πιστωτικού συστήματος, ικανού να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα ειδικών κοινωνικών ομάδων.

ΘΕΜΑ Β2

Σχολικό βιβλίο σελίδα 104-105: Στην πολιτική πρακτική οι Φιλελεύθεροι ήταν αντιμέτωποι με δύο χρόνια προβλήματα: τη σχέση της πολιτικής εξουσίας με τους αξιωματικούς, και το καθεστωτικό. Η διαρκής αντιπαράθεση στο εσωτερικό του κόμματος για τα ζητήματα αυτά προκάλεσε αντιφατικές επιλογές. Σχετικά με το καθεστωτικό, άλλοι οπαδοί ήταν υπέρ της αβασίλευτης και άλλοι υπέρ της βασιλευομένης δημοκρατίας. Όσον αφορά τη σχέση του κόμματος με τους αξιωματικούς, από τη μια μεριά γινόταν κατανοητό ότι η πολιτικοποίηση τους δημιουργούσε κινδύνους για το πολίτευμα, από την άλλη όμως το φαινόμενο είχε αποκτήσει τέτοια δυναμική, ώστε δεν μπορούσαν να το αρνηθούν, καθώς υπήρχε κίνδυνος προσεταιρισμού των αξιωματικών από την αντίπαλη παράταξη.

ΘΕΜΑ Γ1

α. Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 53: «Το Μάιο του 1927...Ελευθέριου Βενιζέλου»

ΚΕΙΜΕΝΟ Α:

-Σημαντικός παράγοντας βελτίωσης των δημοσιονομικών δεδομένων της χώρας, ήταν πως με την έναρξη λειτουργίας της Τράπεζας της Ελλάδας εφαρμόστηκε στη χώρα ο κανόνας χρυσού .

- Χρυσός Κανόνας - συναλλάγματος που σήμαινε πρακτικά την ανταλλαξιμότητα - με κάποιους περιορισμούς – δραχμών σε χρυσές αγγλικές λίρες.

-Η εξέλιξη αυτή εξαρτούσε τη νομισματική κυκλοφορία και την προσφορά χρήματος από τις διακυμάνσεις των εξωτερικών συναλλαγών της χώρας

β. Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 53 : «Η περίοδος αυτή ... 1929»
και σελίδα 54 : «Η παγκόσμια οικονομική κρίση ..θετικά στοιχεία»

ΚΕΙΜΕΝΟ Β:

-Μάταιες απέβησαν οι απόπειρες της ελληνικής κυβέρνησης και της Τράπεζας της Ελλάδος από το Σεπτέμβρη '31 ως τον Απρίλη '32 να αποφευχθεί η εγκατάλειψη της ελεύθερης μετατρεψιμότητας της δραχμής και αντιστοίχως η υποτίμηση του εθνικού νομίσματος, δεδομένο που θα σήμαινε την αναστολή εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους της χώρας.

-Διαδοχικοί περιορισμοί στην εξαγωγή κεφαλαίων είχαν ήδη ξεκινήσει από το Σεπτέμβριο του '31.

-Απομάκρυνση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, επειδή θεωρήθηκε ότι επέτρεψε την εξαγωγή κεφαλαίων λίγο πριν τις παραμονές της επιβολής των συναλλαγματικών περιορισμών.

-Οι κυβερνητικοί ενδοιασμοί για την επίσημη άρση της μετατρεψιμότητας εκπορεύονταν και από τις αγκυλώσεις της κυρίαρχης οικονομικής σκέψης στην Ελλάδα.

ΘΕΜΑ Δ1

α. Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 66-68 «:Σε αντίθεση..συναίσθημα των Ελλήνων» και «Όλοι αυτοί ...αντιπολίτευση»

ΚΕΙΜΕΝΟ Α:

-Το ρωσικό κόμμα σε θρησκευτικό επίπεδο υποστήριζε τη συμφιλίωση με την Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης (Οικουμενικό Πατριαρχείο), επιζητώντας καθεστώς ορθόδοξης μοναρχίας. Σε πολιτικό επίπεδο το ρωσικό κόμμα ήταν ασταθές και κατά καιρούς υποστήριζε αντιφατικές θέσεις από την απολυταρχία έως την πλέον φιλελεύθερη μορφή συνταγματισμού, αναλόγως με τον βαθμό εύνοιας του Όθωνα προς το κόμμα.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β:

-Σε θρησκευτικό επίπεδο τονίζεται η σύνδεση του κόμματος με τη Ρωσία που εκθειάζεται από την εφημερίδα «Αιών», όργανο του ρωσικού κόμματος .

-Το κόμμα αποκαλείται ως «μέγα εθνικόν» που προσβλέπει σε «θρίαμβο της Ορθοδοξίας και του Ελληνικού Έθνους».

-Οι ρωσόφιλοι ανέμεναν την απελευθέρωση Βαλκανίων και Ανατολής με εκδίωξη των Οθωμανών από τους Ρώσους.

-Σε πολιτικό επίπεδο, καταγράφεται πως το ρωσικό κόμμα διεπόταν από συντηρητισμό και μάλιστα ο αρχηγός του Θ. Κολοκοτρώνης επειδή έκρινε ανέτοιμους τους Έλληνες, τασσόταν κατά της παροχής συντάγματος.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ:

-Τους Έλληνες συνέδεαν με τους Ρώσους κοινές αναμνήσεις από την εκστρατεία του ρωσικού στρατού υπό τον στρατηγό Ορλόφ κατά τη διάρκεια του Ρωσοτουρκικού πολέμου.

-Μεταξύ των κοινωνικών ομάδων που συμπαρατάσσονται με το ρωσικό κόμμα ήταν και οι έμποροι, εφόσον είχαν ωφεληθεί τα μέγιστα από τη συνθήκη ειρήνης του Κιουτσούκ Κainaρτζί (1774) που παρείχε ρωσική προστασία στα χριστιανικά ελληνικά πλοία άρα και την ευχέρεια γρήγορου πλουτισμού από το εμπόριο στη Μαύρη θάλασσα.

-Συγκροτήθηκε στις Σπέτσες σημαντικό μεσογειακό κέντρο εμπορίου και προωθήθηκε η δημιουργία σπουδαίας ελληνικής παροικίας στο εμπορικό λιμάνι της Οδησού, στην Κριμαία.

β. Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 66: « Με το κόμμα αυτό...απολύθηκαν».

ΚΕΙΜΕΝΟ Δ:

-Η λαϊκή βάση του ρωσικού κόμματος αυξανόταν γιατί σε αυτό προσέφευγαν κληρικοί και κοσμικοί προερχόμενοι από τις λαϊκές τάξεις.

-Οι θρησκευόμενοι αναγνώριζαν το δεσμό του κόμματος με την ορθοδοξία, που θεωρούσαν ότι κινδύνευε εξαιτίας της διάλυσης μοναστηριών, ενώ ο κατώτερος κλήρος που αντιπολιτευόταν την κυβέρνηση υποδαύλιζε το πάθος οπαδών του ρωσικού κόμματος.

Φιλολογική επιμέλεια: Κιάκου Λιάνα, Δράκου Σούλα, Λαχανά Μαρία, Λιπορδέζη Μαρία, Δεμίρη Βάσω

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!